

Andrzej Kozłowski

Oddział Kielecki (1951)

Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 53/3, 332-333

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

jest cenny dorobek dydaktyczny Wandy Łukszo: *Praca nad utworem poetyckim na lekcjach języka polskiego* (1956), *Polski my naród* — wypisy dla kursów ogólnokształcących na Warmii, Mazurach i Pomorzu (1960) oraz liczne artykuły w „*Polonistyce*”.

Poza opublikowanymi pracami indywidualnymi należy zanotować bogate osiągnięcia członków w pracy nad kulturą regionu. Mgr Janina Gliszczyńska w latach 1954—1957 współpracowała z Państwowym Instytutem Sztuki, prowadząc badania sztuki ludowej i folkloru. Mgr Natalia Zarska organizowała wśród nauczycieli i młodzieży olimpiady humanistyczne, łącząc je również z badaniem twórczości ludowej. Zrozumiała jest rzeczą, że członkowie Oddziału brali czynny udział w przygotowaniach i uroczystościach Roku Michała Kajki (1959) i uczestniczyli w sesji naukowej Towarzystwa Ludoznawczego w Olsztynie.

Członkowie Oddziału o większych aspiracjach naukowych przenoszą swą pracę na grunt uczelni wyższych. Do nich należą: Wanda Łukszo, od 2 lat pracownik naukowy Uniwersytetu Łódzkiego, i Henryka Klechówna, od 1961 r. pracownik naukowy Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku. Równocześnie jednak w ten sposób, nie mając na miejscu uczelni wyższej, Oddział Olsztyński traci cenne młode siły.

Warunki pracy określają jej charakter. Oddział Olsztyński może tylko nadal upowszechniać wiedzę o literaturze, informować nauczycieli i słuchaczy Studium Nauczycielskiego o najnowszych pracach, badaniach i osiągnięciach historii i teorii literatury oraz krytyki literackiej. Dlatego tak niezmiernie dotkliwie odczuli członkowie Oddziału Olsztyńskiego utratę „Pamiętnika Literackiego” jako premii członkowskiej. Była to też poważna przyczyna spadku liczby członków i osłabienia ich łączności z Oddziałem.

Jadwiga Lindner

ODDZIAŁ KIELECKI

(1951)

W liście do Zarządu Głównego z 25 VI 1950 mgr K. Pojawska zgłosiła 15 osób, prosząc o przyjęcie ich w poczet członków Towarzystwa. W odpowiedzi Zarząd Główny podziękował wnioskodawczyni za starania przy organizowaniu nowego Oddziału Towarzystwa, deklarując równocześnie pomoc finansową.

Oddział Kielecki powstał w lutym 1951. Okazją do inauguracji działalności nowej placówki stał się odczyt Janiny Kulezyckiej-Saloni *Balzac w świetle swej powieści „Ojciec Goriot”*, wygłoszony 21 II 1951 podczas zebrania organizacyjnego. Mgr K. Pojawska wybrano przewodniczącą, a poza tym w skład Zarządu Oddziału weszły jeszcze następujące osoby: M. Głazek (zastępca przewodniczącej), I. Zielińska (sekretarz), H. Morawska (skarbnik); E. Cieślak, H. Ratajczyk, R. Gierczak, M. Zwolińska (członkowie Zarządu).

Z pomocą Zarządowi przyszedł doświadczony pedagog, kierownik WODKO dr S. Jerschina, również członek nowo powstałej placówki. Po śmierci Jerschiny (1958) załamała się działalność Oddziału. Kontakt z Zarządem Głównym został przerwany zupełnie, a Oddział nie figurował już w spisie placówek Towarzystwa. Dopiero po kilku latach zastoju myśl reaktywowania kieleckiej placówki Towarzystwa została na nowo podjęta. Dzięki staraniom przewodniczącego Zarządu Oddziału Częstochowskiego, mgra J. Mikołajtisa, który podjął się rozmowy

w Kielcach, oraz mgr K. Pojawskiej, Oddział wznowił działalność 22 II 1961 odczytem Lesława Eustachiewicza z Krakowa. Reaktywowaną placówką, której działalność powinna przynieść bogate osiągnięcia, kieruje nadal K. Pojawska.

Andrzej Kozłowski

ODDZIAŁ SIEDLECKI

(1951)

Oddział Siedlecki Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza powstał w r. 1951. Ma on jednak na Podlasiu dość pokaźną prehistorię z lat międzywojennych: od r. 1932 z inicjatywy siedleckiego środowiska polonistów powstało Regionalne Koło Polonistów Podlasia, które następnie włączone zostało jako Oddział Podlaski do Towarzystwa Polonistów Rzeczypospolitej Polskiej. Oddział ten obejmował również Sokołów, Węgrów, Łuków, Radzyń, Międzyrzec, Białą Podlaską oraz Leśną Podlaską. Konferencje, połączone z lekcjami przykładowymi oraz dyskusją, odbywały się co miesiąc, kolejno w coraz innej miejscowości. Oddział korzystał z dużej pomocy instruktorów ministerialnych, dra W. Szyszkowskiego i dra J. Saloniego, oraz wybitnych dydaktyków warszawskich, którzy dla podlaskich polonistów organizowali od czasu do czasu także zebrania w Warszawie.

Podczas okupacji praca z konieczności została przerwana. Zaraz jednak po wojnie poloniści siedleccy wznowili działalność, wobec zmienionych warunków ograniczając ją jedynie do Siedlec. Stworzono więc początkowo Sekcję Nauczycieli Języka Polskiego przy Oddziale ZNP, z chwilą zaś, gdy zostały zorganizowane przez Powiatowy Ośrodek Dokształcania Kadr Oświatowych sekcje poszczególnych przedmiotów, powołano do życia także polonistyczną Podsekcję Szkół Licealnych. Członkowie tej właśnie podsekcji wraz z pewną liczbą nauczycieli-polonistów szkół podstawowych weszli do zawiązanego 23 IV 1951 Oddziału Siedleckiego Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza (35 osób). Stan liczebny ulegał w ciągu 11-lecia pewnym wahaniom i wynosi obecnie 43 osoby. W skład pierwszego Zarządu Oddziału wchodzili: S. Rutkowski (przewodniczący), A. Zawadzki (zastępca przewodniczącego), I. Wojewódzki (sekretarz), M. Grabowska (zastępca sekretarza), A. Jamrozik (skarbnik), A. Majorowa (zastępca skarbnika); Komisja Rewizyjna: F. Stalkowska, A. Muszyńska, J. Giebieniowa.

Podstawowa działalność od samych początków polegała na odbywaniu miesięcznych zebrań, na których omawiano sprawy związane z realizacją programu języka polskiego, a przed końcem roku szkolnego — ustalano tematy i pytania egzaminacyjne. Ta dziedzina pracy była i jest zresztą żywa i nadal. Utrzymywano ścisły kontakt z WODKO, a następnie z Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym Języka Polskiego.

Oprócz dydaktyki Oddział Siedlecki, przy wydatnej pomocy Zarządu Głównego, już od pierwszego roku prowadził systematyczną akcję odczytową.

Poza tym Zarząd Oddziału nawiązał kontakt z dyrekcją Teatru Powszechnego w Warszawie, który dał w Siedlcach szereg przedstawień, m. in. *Niezwykłą historię* C. Goldoniego i *Most* J. Szaniawskiego. Przedstawienia poprzedzano pogadankami wprowadzającymi, wygłaszanymi przez sekretarza Zarządu Oddziału.

W związku z Rokiem Mickiewiczowskim 4 odczyty o twórczości poety wygłosił na kursie dla bibliotekarzy powiatu siedleckiego sekretarz Oddziału.

Z okazji 50 rocznicy strajku szkolnego szereg pogadanek na podstawie wspom-